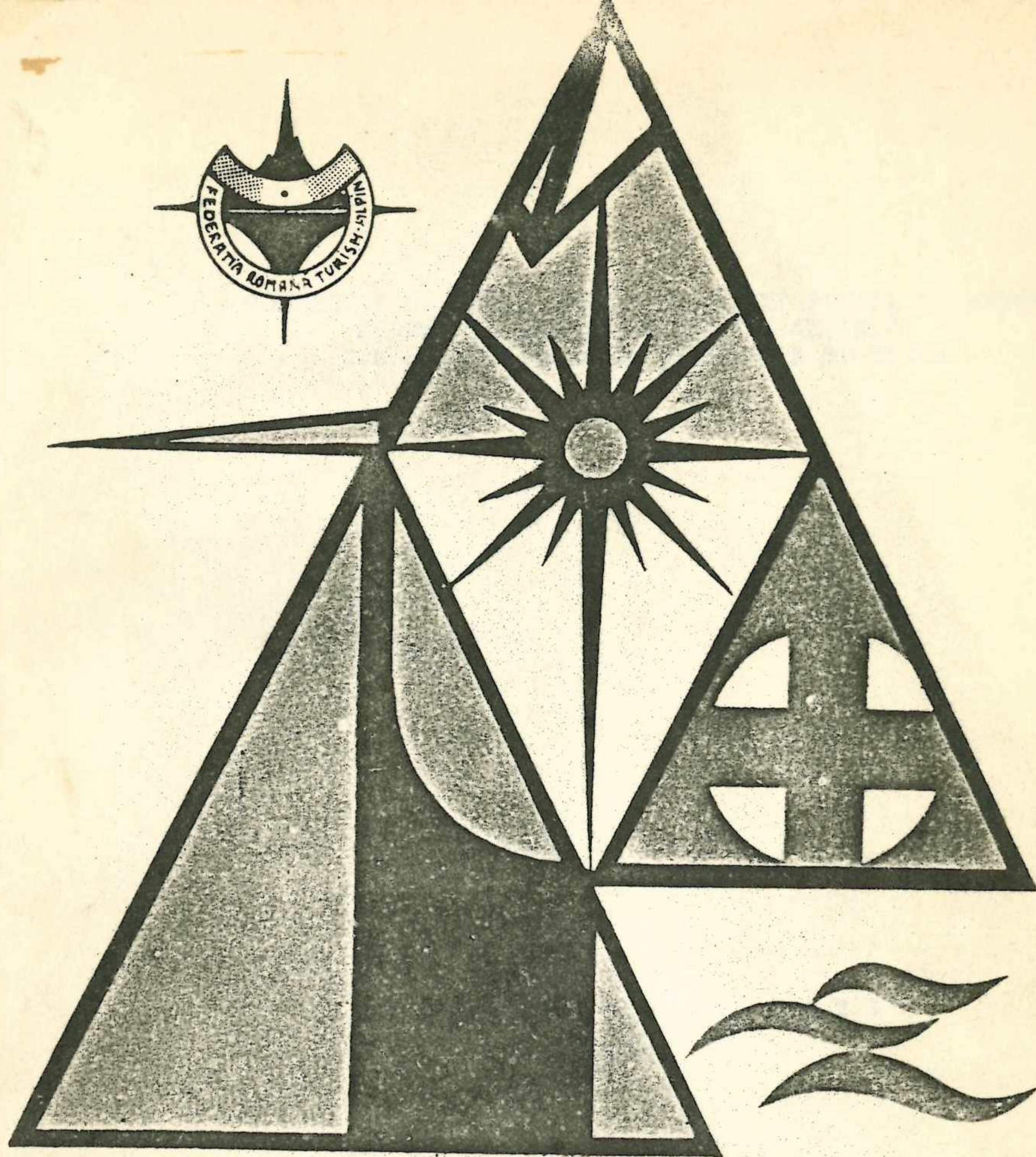

FEDERAȚIA ROMÂNĂ TURISM – ALPINISM
COMISIA CENTRALĂ DE SPEOLOGIE SPORTIVĂ

BULETIN INFORMATIV

4

PEȘTERA de la IZVORUL VIDREI

(Munții CODRULUI)

George Ponta

Cercul de speologie "Focul Viu" București

Peștera de la Izvorul Vidrei a fost descoperită de Neculai Terteleac de la cercul de speologie "Focul Viu" al B.T.T. București în anul 1977, în urma decolmatării izvorului Vidrei, muncă care a dus la descoperirea unei peșteri de peste 300 m lungime în nordul Munților Codru Moma.

LOCALIZAREA:

Peștera se află amplasată în versantul stîng al văii Izbului la cîteva sute de metri în amonte de carieră, la + 1 m alt. relativă. Valea Izbului este afluentul principal al văii Finișului cu un debit de 100 l/s ce apare dintr-un izvor carstic la 600 m în amonte de izvorul Vidrei.

Valea Finișului colectează apele din nordul munților Codru, fiind afluentul cu cel mai mare bazin hidrografic din cursul mijlociu al Crișului Negru (confluența la 2 km aval de Beiuș).

GEOLOGIE:

Peștera este cantonată în calcare alb roșiatică - triasic mediu superior - ce face parte dintr-o structură monoclinală cu direcția nord-sud (sud-est), ce urmează direcția crestei principale a Munților Codru. (fig. 1.)

Triasicul inferior (Werfenianul) este constituit din cuarțite, conglomerate, gresii cuarțitice, roci în general dure cu aspect masiv. În continuitate de sedimentare urmează calcare, care se dezvoltă începînd din Anisian și pînă în Norian inclusiv. Aceste bancuri de calcare sînt puternic tectonizate putîndu-se deosebi dolomite negre, calcare albe, dolomite albe și calcare albe masive. Începutul Rhetianului este marcat de schimbarea de facies urmînd o secvență dură formată din gresii violacee, șisturi violacee cu intercalații de calcare negre.

Dezvoltarea acestor calcare pe direcția nord-sud, având o grosime numai de câteva sute de metri, din punct de vedere morfologic le putem încadra în tipul de baze calcaroase.

O caracteristică deosebită o constituie totuși faptul că în unele sectoare apar numeroase doline de mari dimensiuni, caracteristice elemente de morfologie exocarstică a platourilor carstice.

Contactul dintre Werfenianul grezos și Triasicul mediu calcaros este marcat de numeroase ponoare, care pot da naștere la noi descoperiri. Pierderea difuză din talvegul pîrîului Sustî alimen-tează pîrîul subteran, care a dat naștere la această peșteră.

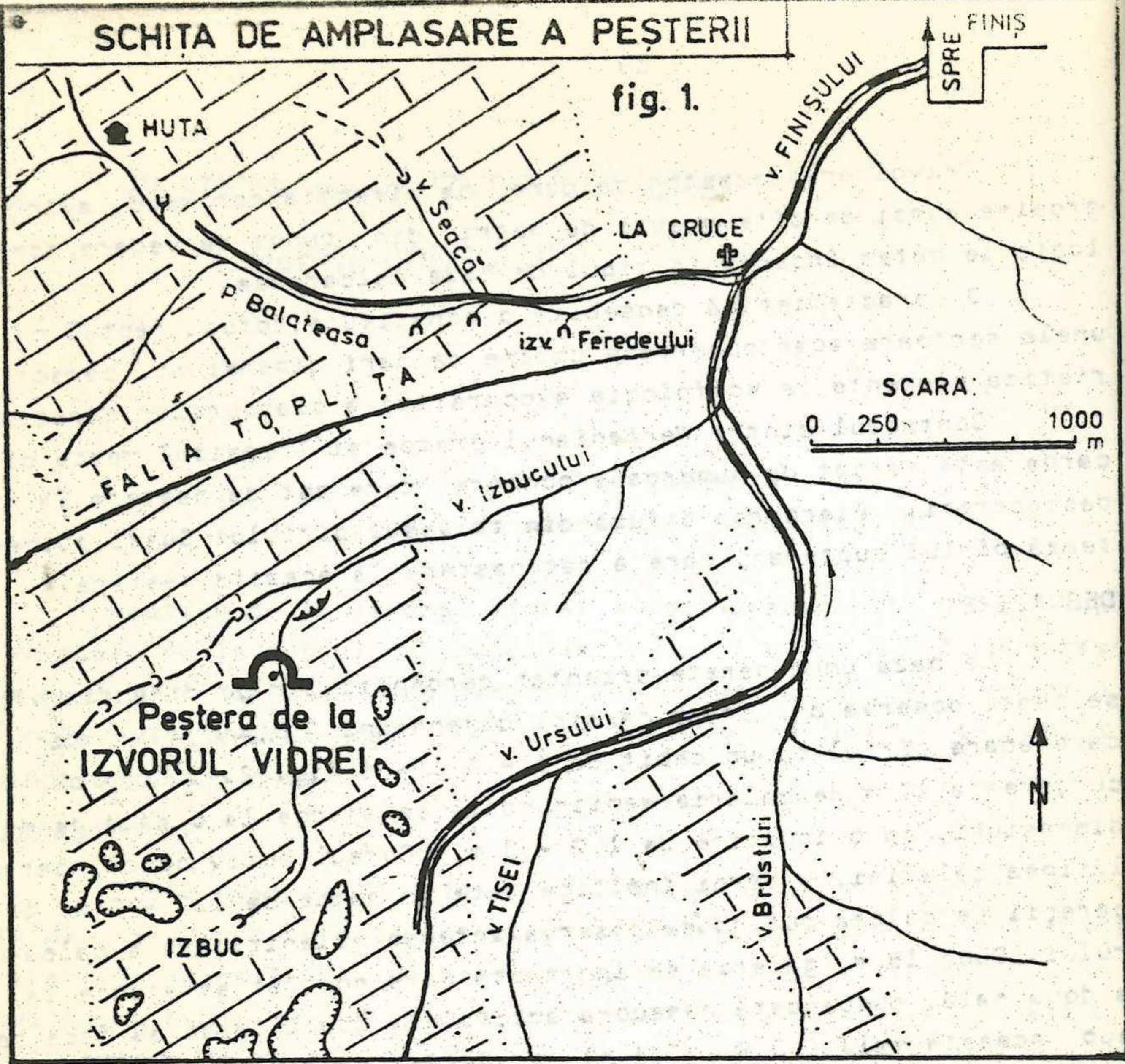
DESCRIERE:

La baza unui perete orientat perpendicular pe direcția văii se poate observa o intrare de mici dimensiuni (0,4/0,4 m) din care apare pîrîul cu un debit de 3 - 5 l/s (fig. 2.). După per-curgerea a 10 m de galerie semiînundată se ajunge la o sală de mici dimensiuni, cu o înălțime de 1,7 - 2 m. Cursul activ ocupă toată lățimea galeriei, a cărei înălțime este în medie de 1,7 - 2 m; în pereții de calcar putîndu-se observa intensă milenitizare a calcarului. După 15 m, galeria se îndreaptă spre nord și se ajunge la a doua sală, suspendată deasupra activului. Continuarea se face de sub această sală (0,8 / 0,4 m) printr-o "gaură de șoarece" și - nă se ajunge la o sală de dimensiuni mai mari. Se poate observa un nivel superior, dar calcarul fiind foarte friabil, este destul de dificil de explorat. Această sală este punctul în care calcarul apare cel mai intens tectonizat din toată peștera. După traversarea acestei săli, galeria se continuă avînd dimensiuni constante cup-rinse între 1,5 - 1,8 m, pînă la o nouă strangulare, care a nece-sitat minime „amenajări” pentru traversare, și depășită printr-o scufundare aproape totală. Dincolo de ea se află sala terminală, care este un haos de blocuri de calcare și domuri de argilă, fi-rul de apă strecurîndu-se printre aceste umpluturi. În extremita-tea vestică se ajunge la un nou sifon, de data aceasta închis complet, putîndu-se observa continuarea galeriei inundate pe o dis-tanță de cîtiva metri, dar de mici dimensiuni impenetrabil chiar cu un costum de scafandru.

În momentul descoperirii acestei peșteri se soara stră-pungerea masivului de calcar pe o fractură paralelă cu cea a văii Izbuclui, în speranța de a ajunge în amonte de resurgenta văii

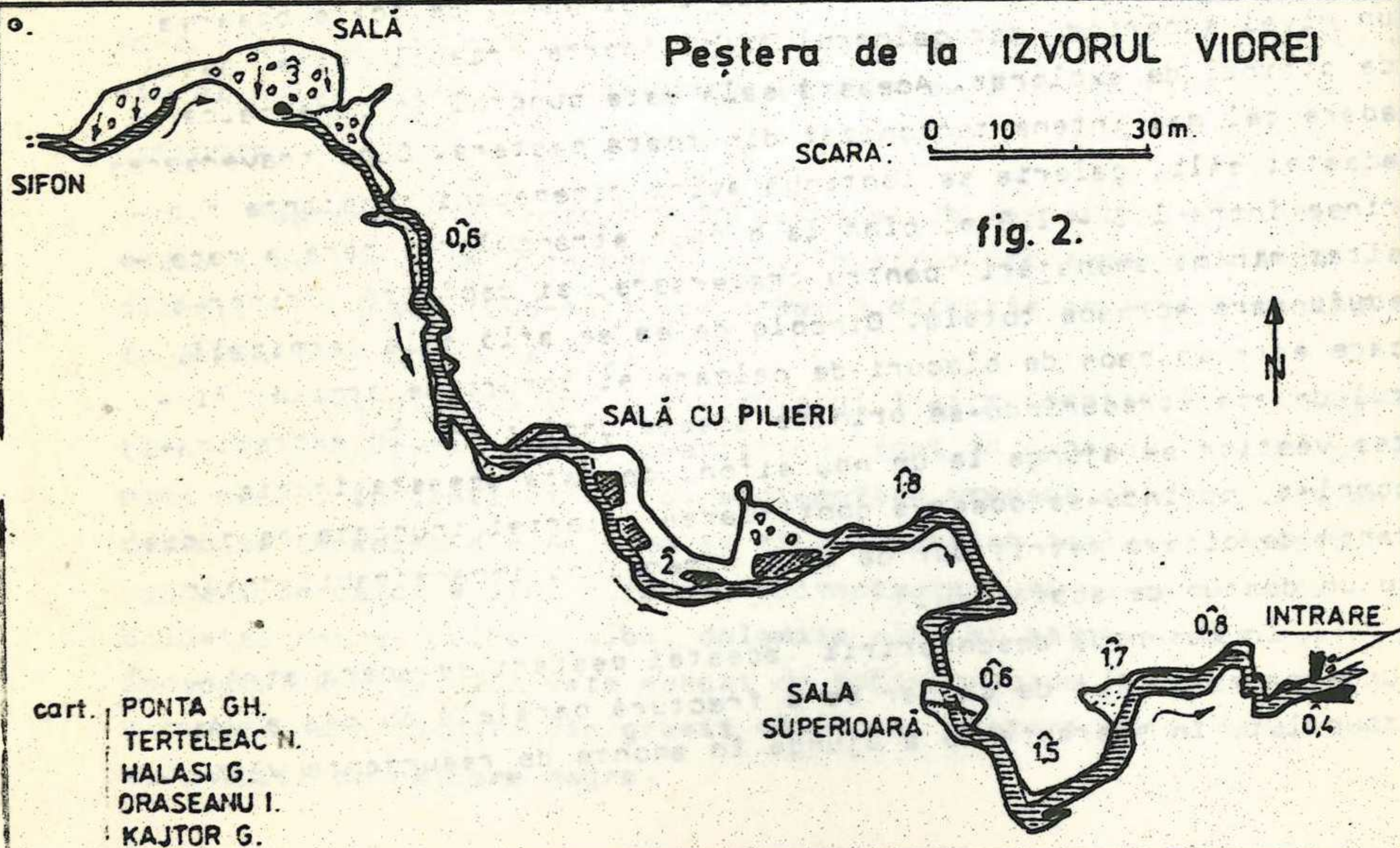
SCHITA DE AMPLASARE A PEȘTERII

fig. 1.

Peștera de la IZVORUL VIDREI

fig. 2.

Izbucului, pentru a intercepta acest curs subteran principal. Dar după topografierea cavității și marcarea cu fluoresceină a văii Suști s-a putut demonstra că peștera drenează apele văii sus amintite, fiind dezvoltat pe un sistem de fracturi perpendiculare pe direcția văii Izbucului.

Lungimea totală a peșterii este de 352 m, denivelarea de + 5 m a activului și totală fiind de + 10 m.

Dintre formele subterane menționăm prezența septelor de eroziune, iar dintre speleotheme stalactitele fistulare.

Bibliografie

- I. Orășeanu, Nicolae Orășeanu - Studii hidrogeologice pentru ape potabile și industriale în carștul Munților Codru-Moma, zona Borz-Moneasa, jud. Arad și Bihor.-1977.